

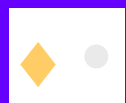

SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM 2015

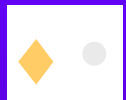
JUDr. Petr Kolman, Ph.D.

Co je to informace?

Zpráva, sdělení

Vnesení tvaru, zformování

Od poloviny 20. stol. *informace* jako obecně užívaný vědecký pojem v různých oborech:

- ◆ A) zpráva o nějaké věci nebo situaci, jež se někomu předává;
- ◆ B) zmenšení, snížení neurčitosti v důsledku získaného sdělení;
- ◆ C) sdělení těsně spojené s řízením, signály spojené se syntaktickými, sémantickými a pragmatickými charakteristikami;
- ◆ D) odraz různotvárnosti mezi libovolnými objekty a procesy v živé i neživé přírodě.

Právní úprava

- ◆ Zákon č.106/1999 Sb. O svobodném přístupu k informacím, ze dne 11.5.1999
- ◆ 123/1998 Sb. o právu na informace o životním prostředí
- ◆ 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů
- ◆ Ústavní základy (bude probráno v samost.části přednášky)

Kdo má povinnost poskytovat informace?

Povinnými subjekty jsou :

- a) státní orgány
- b) územní samosprávné celky (*dříve označené jako orgány územní samosprávy*)
- c) veřejné instituce (*dříve označené jako hospodařící s veřejnými prostředky*)
- d) subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti

Státní orgány

- ◆ obě komory Parlamentu (Poslanecká sněmovna PČR a Senát PČR) , ale i všechny parlamentní komise a výbory
- ◆ prezident republiky
- ◆ vláda
- ◆ ministerstva

Tzv. ostatní ústřední orgány státní správy:

-
- ◆ 1. Český statistický úřad
 - ◆ 2. Český úřad zeměměřický a katastrální
 - ◆ 3. Český báňský úřad
 - ◆ 4. Úřad průmyslového vlastnictví
 - ◆ 5. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
 - ◆ 6. Správa státních hmotných rezerv
 - ◆ 7. Státní úřad pro jadernou bezpečnost
 - ◆ 8. Komise pro cenné papíry (od 1.4.2006 – zrušena)
 - ◆ 9. Národní bezpečnostní úřad
 - ◆ 10. Energetický regulační úřad
 - ◆ 11. Úřad vlády České republiky
 - ◆ 12. Český telekomunikační úřad

Další „neústřední“ orgány výkonné moci např.

- ◆ Celní správa ČR
- ◆ Státní zemědělská a potravinářská inspekce
- ◆ Česká inspekce životního prostředí
- ◆ Moravský zemský archiv
- ◆ Zemědělská vodohospodářská správa atd

Moc soudní

- ◆ informační povinnost mají všechny typy soudů

Územní samosprávné celky

- ◆ přímo obec či kraj – reprezentovaná zastupitelstvem, radou, starostou nebo hejtmanem
- ◆ obecní úřad nebo krajský úřad
- ◆ obecní policie – která je dle § 1 z.č.553/1991 orgánem obce zřizovaným a zrušovaným obecně závaznou vyhláškou

Veřejné instituce hospodařící s veřejnými prostředky např.

- ◆ Fond národního majetku (FNM)
- ◆ veřejné VŠ
- ◆ veřejnoprávní elektronická média (ČT, ČRo)
- ◆ Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP)
- ◆ *příspěvkové organizace ministerstev – resortní výzkumný ústav Ministerstva zemědělství ČR*
- ◆ ČKA, CzechInvest

- ◆ Rozsudek 33 Ca 38/2000
- ◆ „Pozemkový fond ČR je veřejnou institucí hospodařící s veřejnými prostředky,
- ◆ tedy je povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu
- ◆ k informacím.“

Jsou obchodní společnosti zřízené obcemi povinny poskytovat informace?

- ◆ **A**no, je to povinný subjekt s **úplnou** informační povinností, ex lege je povinnen v režimu InfZ poskytovat všechny informace, samozřejmě mimo těch, které požívají konkrétní zákonnou ochranu
- ◆ **P**ozor **současně** je povinným subjektem i zřizovatel, takže i např. obec či kraj je povinen poskytnout všechny informace o dané společnosti, které má

◆ Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, čj. 1 As 114/2011-121)

Kdo může být žadatelem o informaci?

- ◆ každá fyzická osoba (i cizinec či apolita, i nezletilá osoba)

- ◆ každá právnická osoba

Vlastní poskytování informací může být realizováno

- ◆ na základě žádosti žadatele
- ◆ zveřejněním

Primární pravidlo:

Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích **podle obsahu žádosti** o poskytnutí informace

Sekundární pravidlo:

Povinné subjekty nejsou povinny měnit formát nebo jazyk informace, pokud by taková změna byla pro povinný subjekt (obecní úřad) **nepřiměřenou** zátěží.

-Co pak dělat? poskytnout informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena (tedy česky ne švédsky) .

Žadatel chce z obrovského balíku dat vyhledat nějaké detaily...

Pokud je požadovaná informace součástí **většího celku** a její vynětí by bylo pro povinný subjekt **nepřiměřenou zátěží**, poskytne povinný subjekt „celý“ takový **celek** v souladu s tímto zákonem (např. vyloučení info spadajících pod obchodní tajemství) .

Preference elektronické formy

- ◆ Pokud je to možné s přihlédnutím k povaze podané žádosti a způsobu záznamu požadované informace, poskytnou povinné subjekty informaci *v elektronické podobě*.

Každý povinný subjekt musí zveřejnit:

◆ Např.:

◆ **přehled** nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí,

Každý povinný subjekt musí zveřejnit:

◆ *sazebník úhrad* za poskytování informací,

◆ *výroční zprávu* za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací

Neposkytované informace

Nec scire fas est omnia
(A ani nesmíme znát všechno)

Horatius

Jaké informace povinný subjekt neposkytne?

- ◆ povinnost poskytovat informace se **netýká** dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. - § 2 odst.4
- ◆ a) utajované informace (*dříve označ. jako skutečnosti*) Zákon č. 412/2005 Sb. , o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- ◆ b) informace spadající pod ochranu obchodního tajemství - info která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.
 - ◆ - od 1.1.2014: **504 NOZ: Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.**
- ◆ c) informace narušující ochranu důvěrnosti majetkových poměrů (info o zdr. poj, soc. zabez., nemov.majetek, týká se i PO, netýká se např.odměn úředníků – jud.NSS)
- ◆ d) vnitřní pokyny a personální předpisy (11/1 a) může, ale nemusí)
 - ◆ vztahuje se výhradně „dovnitř“ pov. subjektu
 - ◆ **nelze odmítnout:** organizační řád, jak se vyřizují žádosti o info, metodické pokyny daňové správy od MF ČR (jud NSS 12.4.2006)) jakkoliv info, jež se dotýká práv 3. osob
 - ◆ **lze . např.:** ostraha objektů, pravidla o čerpání dovolené či výdej stravenek, parkování zaměstnanců,

Jaké další informace povinný subjekt neposkytne?

◆ e) nová informace - která vznikla *při přípravě rozhodnutí* povinného subjektu,; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím. (na rozdíl od 2/4 InfZ, již existuje, 11/1 b) – může neposkytnout, ale nemusí...např. podkladové materiály pro Radu města, poskytne se až po projednání...v pochybnostech pro žadatele)

◆ e) 2) NATO - jde o informaci poskytnutou Organizací Severoatlantické smlouvy nebo Evropskou unií, která je v **zájmu bezpečnosti státu**, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob chráněna uvedenými původci označením „NATO UNCLASSIFIED“ nebo „LIMITE“ a v České republice je toto označení respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Organizaci Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unii, pokud původce nedal k poskytnutí souhlas

◆ f) předané „dobrovolně“ — nad rámec zákona, (petice, stížnosti), jen se souhlasem

◆ g) pravidelně publikované informace (ČNB, ČSÚ)

◆ h) ochrana autorských práv — 121/2000 Sb., autorský zákon, není to dílo úřední!

◆ i) informace získané od třetích osob — (částečné omezení dle 11 odst. 3 z.č.106/1999 Sb.), čoi, čižp, žú — to co „zjistili nad rámec“, jsou pro účely kontrol, ne k publikaci. pozor, pravomocné výsledky kontrol jsou veřejné (viz. causa benzín.pumpy a ČOI)

◆ j) informace spadající pod jiná omezení

Jiná omezení - Povinné subjekty dále neposkytnou informace o:

- ◆ a) probíhajícím **trestním řízením** - pokud trestní řízení již skončilo, informace o něm nejsou chráněné — zajímavá komparace s neveřejným **přestupkovým řízením**
- ◆ b) rozhodovací činnosti soudů s výjimkou rozsudků — dle judikatury ÚS ČR (2010) se nyní poskytují i nepravomocné rozsudky!
- ◆ pokud by zpřístupněním nepravomocných soudních rozhodnutí došlo k ohrožení rozhodovací činnosti soudů, pak by nemohla být taková rozhodnutí z téhož důvodu ani veřejně vyhlášována, což je samozřejmě zcela absurdní – zejména vzhledem k článku 96 odst. 2 in fine Ústavy ČR, podle kterého se „rozsudek se vyhláší vždy veřejně“.
- ◆ Chyba - lidé chtějí „doodůvodňovat“ rozsudky – dle 106/1999 Sb., nelze

- ◆ plnění úkolů *zpravodajských služeb*,
- ◆ přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech *Nejvyššího kontrolního úřadu*,
- ◆ činnosti příslušné organizační složky Ministerstva financí podle zvláštního právního předpisu. (Tím zde je z.č.253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu).

Jaké jsou náležitosti žádosti o poskytnutí informace?

žádost o poskytnutí informace lze podat:

- ◆ Ústně
- ◆ Písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací.
- ◆ Není-li žadatel na ústně podanou žádost informace poskytnuta anebo nepovažuje-li žadatel informaci poskytnutou na ústně podanou žádost za dostačující, je třeba podat žádost písemně.

Postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace

Z podání musí být **nezbytně zřejmé** tyto dvě skutečnosti:

- ◆ 1. Povinný subjekt, kterému je podání určeno. Formální chyba – např. „zastupitelstvo úmě brno-kohoutovice) nesmí být důvodem k zamítnutí žádosti o info
- ◆ 2. Subjekt, který jej činí. – Ex lege Fyzická osoba **musí uvést** v žádosti jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště.
- ◆ **Avšak pozor** neuvedení jména, příjmení, datum narození, adresy trvalého pobytu nemá za následek, že by se nejednalo o žádost ve smyslu info- zákona. Tam postačí že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona a uvedení adresy pro doručování.
- ◆

- ◆ **Právnícká osoba** musí uvést název, identifikační číslo, adresu sídla a adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla. Adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa. (taktéž neuvedení těchto dat nemá za následek neplatnost podání)

Elektronická podatelna – *brána k poznání*

- ◆ Je-li žádost učiněna elektronicky, musí být podána prostřednictvím elektronické podatelny povinného subjektu, pokud ji povinný subjekt zřídil. Pokud adresa elektronické podatelny není zveřejněna, postačí podání na jakoukoliv elektronickou adresu povinného subjektu.

Elektronický podpis

◆ Není ho potřeba!

◆ - *nenechejte se zmást odkazem č. 13 e) v Inf.Z.*

Povinný subjekt posoudí obsah žádosti a má 4 možnosti dalšího postupu (§ 14 odst.5):

- ◆ a) **Doplnění** - brání-li nedostatek údajů o žadateli (tototožnost, adresa) postupu vyřízení žádosti o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a (licenční smlouva) nebo 15, **vyzve žadatele ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil.**
- ◆ Nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží – nevydává se rozhodnutí o odmítnutí žádosti
- ◆ (*druhý filtr po § 14 odst.4 – není žádostí, v praxi asi nebude moc nastávat*)
- ◆ b) **Upřesnění** - v případě, že je žádost *nesrozumitelná*, není zřejmé, jaká informace je požadována, nebo je formulována příliš obecně, vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost *upřesnil*, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů, rozhodne o odmítnutí žádosti,

Třetí možnost

◆ c) **Není působnost** - požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost **odloží** a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do 7 dnů (*dříve bylo do 3 dnů*) ode dne doručení žádosti žadateli

Avizovaná čtvrtá možnost

- ◆ d) **Poskytnutí** - poskytnete informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději **do 15 dnů** ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění; je-li zapotřebí licence podle § 14a, předloží v této lhůtě žadateli **konečnou licenční nabídku**.

Do kdy doručit?

- ◆ Rozumí se tím, že písemnost obsahující informaci musí být do 15 dnů odeslána žadateli nebo že musí být do 15 dnů písemnost obsahující informaci doručena žadateli?
- ◆ Dříve: Pokud úřad dostal žádost 1.11.2006, lhůta se počítá od 1.11.2006 (nikoliv 2.11. – gramatický výklad § 14 InfZ, OZ se tu nepoužije) a patnáctý den je 15.11.2006. Informaci žadatel tedy musí obdržet nejpozději 15. 11.2006.
- ◆ Nová (dnešní) judikatura - Povinný subjekt poskytl včas požadované informace podle § 14 odst. 3 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., **pokud příslušné písemnosti určené žadateli předal ve stanovené patnáctidenní lhůtě alespoň k doručení.**
- ◆ (Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28.4.2009, č. j. 4 As 55/2007 - 84)

- ◆ Z judikatury plyne, že pro doručení ze strany spr. úřadů **neplatí** to, co pro podání ze strany FO, a sice, že konec lhůty připadající na *den volna* se posouvá na následující pracovní den.
- ◆ Nová judikatura přímo k 106/99 – toleruje se „posunutí“ lhůty na následující pracovní den

Neotálet

- ◆ Pozor je to lhůta je pouze **maximální**, a je povinností úřadu poskytnout informaci co nejdříve - *zásada dobré správy* - § 4 SŘ

Lhůtu pro poskytnutí informace lze *prodloužit* ze závažných důvodů (max. o deset dní)

Za závažné důvody se dle současného právního stavu pokládají:

- ◆ a) vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost,
- ◆
- ◆ b) vyhledání a sběr objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti,
- ◆

Za další závažné důvody se dle současného právního stavu pokládají:

- ◆ C) *konzultace s jiným povinným subjektem, který má závažný zájem na rozhodnutí o žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.*

Informační povinnost u prodloužení lhůty

- ◆ **Žadatel** musí být o prodloužení lhůty i o jeho důvodech vždy prokazatelně informován,
- ◆ a to včas *před (!)* uplynutím lhůty pro poskytnutí informace.

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti

- ◆ Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti **rozhodnutí** o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti.
- ◆ Výjimka: To se netýká případů, kdy se žádost **odloží**.

Odvolání

- ◆ pro odvolací řízení se použijí ustanovení správního řádu pokud z.č.106/1999 Sb. *neustanoví jinak.*
- ◆ Pro odvolání platí, že SŘ je **lex generalis a info-zákon je v pozici lex specialis**
- ◆ Odvolání v SŘ 81 a násl. (lhůta 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí)
- ◆ Povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání.
- ◆
- ◆ **Nadřízený orgán** rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému subjektu. Lhůtu nelze prodloužit.
- ◆
- ◆ **U soudu** - Při **soudním přezkumu** rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu (SŘS) soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti.
- ◆ Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, **správní soud** zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu **nařídí požadované informace poskytnout. -Princip apelační, nahradil dosavadní princip kasační!**

Kdo je příslušný rozhodovat o odvolání u obcí ?

- ◆ Tím, že se systematika opravných prostředků více opírá o správní řád, dochází i ke změně v hierarchii nadřazených orgánů pro různé situace. Odvolacím orgánem proti rozhodnutí obce či jejího orgánu (např. rady obce) bude ve všech případech **krajský úřad**. Zákonodárce si od toho slibuje snížení počtu zamítnutých odvolání radou obce, která často verifikovala i nesprávné odepření informací.

Proč KrÚ?

- ◆ Odvolacím orgánem bude v samostatné i přenesené působnosti vždy **krajský úřad**. To vyplývá z ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb. , o svobodném přístupu k informacím a následně z § 178 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. , správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Hrazení nákladů

*Nosse volunt omnes, mercedem
solvere nemo*

*(Poznat to chtějí všichni, však
nikdo zaplatit nechce)*

Juvenalis

Kolik to bude stát?

- ◆ Povinné subjekty jsou **oprávněny žádat úhradu** ve výši, která *nesmí přesáhnout náklady* spojené s vyhledáváním informací, pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.
- ◆ Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za **mimořádně rozsáhlé** vyhledání informací.
- ◆ Pokud byla v licenční smlouvě sjednána odměna, nelze požadovat úhradu nákladů.
- ◆ Žadateli musí být - ještě před poskytnutím informace – oznámena *výše úhrady nákladů*.
- ◆ Výše úhrady musí být **detailně odůvodněna**

- ◆ Pozor na § 17 odst.4 – Pokud nesplní povinný subjekt oznamovací povinnost o výši nákladů, ztrácí nárok na jejich úhradu!
- ◆ Možno sjednat i *splátkový kalendář*?
- ◆ *De lege lata nedoporučujeme* - Povinný subjekt musí vydat informaci stejně až po zaplacení *celé* úhrady

Výroční zpráva

- ◆ Každý povinný subjekt musí **vždy do 1. března** zveřejnit výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti *v oblasti poskytování informací* podle tohoto zákona obsahující následující údaje:
 - ◆ a) **počet podaných žádostí** o informace a počet vydaných *rozhodnutí o odmítnutí žádosti*,
 - ◆ b) počet podaných **odvolání proti rozhodnutí**,
 - ◆ c) **opis** podstatných částí každého *rozsudku správního soudu* ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a
 - ◆ d) **přehled všech výdajů**, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení,
- ◆ (preventivně osvětový charakter)

Výroční zpráva II

- ◆ d) výčet poskytnutých *výhradních licencí*, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence,
- e) **počet stížností** podaných podle § 16a, *důvody* jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení,
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona.

Nahlížení do spisu dle SŘ

◆ *Ustanovení § 23 správního řádu (nyní § 38 SŘ) o nahlížení do spisů je zvláštním ustanovením ve vztahu k zákonu č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. V případech, na něž se vztahuje § 23 správního řádu (resp. § 38), nelze postupovat podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.*

◆ *Věc: Spolek A. se sídlem v P. proti Ministerstvu kultury o poskytnutí informací. –*

Judikát NSS ze 27.01.2004 - Nejvyšší správní soud pod č. j. 101/2004/2001 uveřejněným ve Sbírce NSS, 5; 441.

Dohnal vs. Magistrát města Přerova

3 As 13/2007-75

- ◆ Ustanovení spr.řádu o nahlížení do spisu *není překážkou* pro poskytnutí informací z přestupkového řízení.
- ◆ -----
- ◆ **Návrh MV ČR** : *zakázat přístup k informacím o správních řízeních*
- ◆ **Nejvyšší správní soud** opakovaně judikoval, že správní řízení (či jiný obdobný procesní předpis) *nepředstavuje překážku* pro přístup k informacím.

Úskalí obchodního tajemství – mj.

◆ Jestliže negativní rozhodnutí správního orgánu o žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. , o svobodném přístupu k informacím, je opřeno o ochranu obchodního tajemství (§ 9 odst. 1 tohoto zákona), avšak soud ze správního spisu zjistí, že v době rozhodování správního orgánu ve spisu nebylo nic svědčící o tom, že by podnikatel požadovanou informaci *označil za obchodní tajemství* ve smyslu § 17 obchodního zákoníku , pak soud takové správní rozhodnutí zruší podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

◆
◆ Věc: Ing. Karel M. proti Ministerstvu vnitra o poskytnutí informací. – jud. NSS 27.2.2004

Přestupkové řízení

- ◆ *Obrátí se na nás občan, který dával podnět (nebyl účastníkem) a žádá sdělit kdy a jak byl přestupek konkrétní osoby řešen (včetně typu a výše sankce). Je to dle 106/1999 Sb.?*
- ◆ **Nikoliv přednost má lex specialis: Oznamovatel přestupku má možnost podle § 67 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb. , o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, požádat správní orgán, aby jej do 30-ti dnů vyrozuměl o přijatých opatřeních.**

Kdo za obec bude poskytovat informace v samostatné působnosti?

◆ Dříve : **Obecní úřad**

◆ Nyní: Informace v samostatné působnosti může podávat i nadále **obecní úřad** a to v případě, že tím plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce (§ 109 odst. 3 písm. a) bod 1 zákona č. 128/2002 Sb. , o obcích .

◆ V případě, že nebude obecní úřad takto úkolován a nevyhradí-li si tuto povinnost zastupitelstvo obce, poskytuje informace v samostatné působnosti **rada obce** (§ 102 odst. 3 zákona o obcích).

◆ Nejpraktičtější řešení: Rada obce v rámci změny organizačního řádu, pověří poskytováním informací **obecní úřad** (§ 102 odst. 2 písm. o), zákona o obcích).

Národní památkový ústav

- ◆ Národní památkový ústav je jakožto odborná organizace státní památkové péče zřízená dle zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, veřejnou institucí povinnou k poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- ◆ II. Subjektem povinným rozhodnout dle § 16 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o odvolání proti rozhodnutí Národního památkového ústavu o neposkytnutí informací je *Ministerstvo kultury*, které je dle § 25 odst. 2 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, Národnímu památkovému ústavu nadřizeno a žádný zvláštní zákon ohledně subordinačních vztahů mezi uvedenými subjekty nestanoví jinak.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 28/2007-77)

Opakovaná žádost o informaci

- ◆ Pokud na základě žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., byla již žadateli poskytnuta informace nic nebrání žadateli, aby podal žádost novou, *byť i obsahově shodnou.*
- ◆ Pokud má povinný subjekt za to, že dotyčná informace již byla poskytnuta, *byť i po lhůtě k vyřízení původní žádosti, má novou žádost v zákonné lhůtě z tohoto důvodu zamítnout.*
- ◆ *(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2004, čj. 5 A 65/2002-33)*

Kdo je *nově* odvolacím orgánem ZŠ (příspěvková organizace obce)

◆ *Dříve* – ředitel ZŠ

◆ *Nyní*: Rada obce – (*obec je zřizovatel*)

Rada obce - zápis

◆ **Neveřejnost schůze rady obce** ani právo člena zastupitelstva obce nahlížet do zápisu ze schůze rady obce (§ 101 odst. 1 a 3 zákona č. 128/2000 Sb., obecního zřízení) **neomezují** samy o sobě právo na informace (čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) ohledně skutečností obsažených v takovém zápisu

◆ II. Povinný subjekt poskytující **informace ze zápisu** ze schůze rady obce jiné osobě než členu zastupitelstva obce je povinen zajistit zákonem stanovenou **ochranu práv** a svobod jiných osob způsoby předvídanými v § 12 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2005, čj. 6 As 40/2004-62)

Ochrana „osobních údajů“ právnícké osoby

- ◆ Podle ustanovení § 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, je ochrana poskytována fyzickým, *nikoli právníckým osobám*. Není proto důvodu odmítnout žádost o poskytnutí informace ve formě kopie rozhodnutí (povolení podle ustanovení § 25 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích) vydaného v konkrétní věci právnícké osobě.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, čj. 6 A 83/2001-39)

Občan obce a kopie I

- ◆ Jestliže občan obce žádá o poskytnutí kopií dokumentů uvedených v § 16 odst. 2 písm. e) obecního zřízení, do nichž by mohl na základě svého práva občana obce nahlížet či si z nich pořizovat výpisy, je třeba tuto jeho žádost posoudit jako žádost podanou podle InfZ, tedy včetně možnosti povinného subjektu požadovat úhradu podle § 17 InfZ.

Občan obce a kopie II

- ◆ Při poskytování těchto kopií však **NSS** ze vztahu § 16 odst. 2 písm. e) obecního zřízení a InfZ dovedil, že omezení práva na informace, jak vyplývá z § 12 InfZ, se v případě poskytnutí kopie těchto dokumentů **neuplatní**, neboť citované ustanovení obecního zřízení občanovi obce k chráněným informacím přístup umožňuje, čímž právní řád předpokládá, že se občan obce s těmito informacemi **může** seznámit. Není proto třeba např. “začernovat” osobní údaje uvedené v usnesení rady obce.

◆ rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 711/2005

Občan obce a kopie III

◆ **Jiná** situace však nastane tehdy, *jestliže občan obce žádá o poskytnutí kopie jiných dokumentů než těch, o kterých hovoří § 16 odst. 2 písm. e) obecního zřízení* (např. *jestliže žádost směřuje k poskytnutí kopie ze zápisu ze schůze rady*). V tomto případě je postavení **občana obce** totožné s „ostatními“ žadateli. Povinný subjekt je v tomto případě povinen zajistit ochranu podle § 12 InfZ

◆ (jak vyplývá z publikované právní věty NSS k rozhodnutí SJS 711/2005)

Motivace?

- ◆ Skutečnost, zda byl stěžovatel při podání žádosti o informace veden pouhou zvědavostí, zda hodlal uplatňovat svá občanská práva, či zda byl veden obchodním nebo jiným zájmem, nehraje při posouzení věci roli.

◆ V případech, kdy jsou informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, poskytovány v rámci samostatné působnosti kraje, zákon nebrání tomu, aby žádost o poskytnutí informací vyřídil a odpovídající informace poskytl **krajský úřad**, a to i v případě, že žádost o poskytnutí informací byla směřována vůči jinému orgánu kraje (např. radě kraje).

◆ (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.10.2010, čj. 4 Ans 13/2008 - 87)

◆ obdobně platí i pro obce

- ◆ Konkrétní obecní úřad (resp. městský úřad či magistrát statutárního města) je třeba považovat za jediný správní orgán, jemuž právní předpisy svěřují působnost v různých oblastech veřejné správy, a také za **jediný povinný subjekt** ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- ◆ OÚ tedy **není oprávněn odložit** žádost o informaci či tuto žádost zamítnout se zdůvodněním, že se nevztahuje k jeho působnosti, pokud se tato žádost týká činnosti *jiného odboru či složky téhož obecního úřadu*, než je ta, které byla žádost adresována.
- ◆ (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.03.2008, čj. 3 As 13/2007 - 75)

Informace o mimořádných odměnách úředníků

-
- ◆ Ano lze
 - ◆ NSS řešil zda lze zaměstnance veřejné správy považovat za „příjemce veřejných prostředků“ ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím.
 - ◆ Veřejné prostředky jsou upřesněny v zákonu o finanční kontrole jako veškeré prostředky veřejných rozpočtů. Jejich příjemcem je tedy i ten, komu je z těchto veřejných prostředků *vyplacena odměna za práci*.
 - ◆ Podle novely zákona o svobodném přístupu k informacím z roku 2006 je třeba poskytnout informaci o základních osobních údajích každého příjemce veřejných prostředků, i když by jinak byla tato informace chráněným osobním údajem.
 - ◆ Jud. NSS - 5 As 57/2010 - 27. května 2011

◆ Že šlo o právně složitou „bitvu“ nasvědčuje fakt – že nejprve zlínský Magistrát a posléze i Krajský „správní“ soud v Brně zaujali jiný právní názor než posléze NSS a žádost o informaci odmítly. Podle nich, zjednodušeně řečeno, jde o soukromý majetek fyzické osoby- úředníka, který odměnu dostal. Zveřejnění konkrétní částky by podle nich znamenalo porušení zákona o ochraně osobních údajů.

Ad odměny ve Zlíně

- ◆ O co v předmětné info-kauze šlo? Občan se zeptal magistrátu města Zlína jako povinného subjektu dle z.č.106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím - jaké mimořádné odměny dostal v letech 2000 až 2008 vedoucí oddělení informačních systémů. U každé odměny žádal o zdůvodnění, za co byla vedoucímu tato odměna udělena.
- ◆ Magistrát města neposkytl „pouze“ informaci o výši těchto odměn. Podrobná informace o tom, jaké mimořádné a zvláště významné úkoly, za něž byla předmětnému pracovníkovi přiznána odměna, tento pracovník splnil, a o tom, ve kterých měsících byla odměna vyplacena, byla žadateli řádně poskytnuta.
- ◆ (viz stejně jako *Jeřábková vs. Městská rada Mohelnice 22 Ca 248/2000* , *Krajský soud v Ostravě*)

Stanovisko MVČR (srpen 2011)

- ◆ rozsudek NSS, je v obecné rovině nutné respektovat, takže informaci o výši platu či odměně konkrétního pracovníka bude zpravidla nutné na základě individuální žádosti podané podle zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout

Informace o platu - 8 As 55/2012

J.T. x KrÚ Zlín – info o platu ředitele ZŠ Lhota u Vsetína

◆ Rozšířený senát – přijato jednomyslně (22. října 2014)

Principy:

- ◆ • Odchylka se stanovuje od zásady „poskytnout“ ,
 - ◆ • nikoli od „neposkytnout“ ,
 - ◆ • Presumpce otevřenosti
-
- ◆ • Vylučuje *závist* jako právně řešitelnou kategorii

Kdy se neposkytuje I

- ◆ 1) osoba se na podstatě vlastní činnosti povinného subjektu
 - ◆ podílí jen **nepřimo** a při zohlednění všech okolností
 - ◆ **nevýznamným způsobem** a
-
- ◆ 2) nevyvstávají konkrétní pochybnosti o tom, zda **v souvislosti s**
 - ◆ **odměňováním této** osoby jsou veřejné prostředky vynakládány
 - ◆ **hospodárně**.

Kdy se neposkytuje I I

- ◆ NSS Charakterizoval též jako „*činnosti pomocné nebo servisní povahy*“

Moudrost na konec!

◆ Když se nám zdá, že věci spějí k lepšímu, určitě jsme něco přehlédli.

◆ Děkuji za pozornost a nashledanou!

